

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בעניין שבין:

1. חה"כ זהבה גלאון
 2. מרצ - ישראל הדמוקרטית
- באמצעות משרד עורכי דין כבירי-נבו-קידר
ע"י עוה"ד גיל נבו ו/או עמרי כבירי ו/או אורי קידר
ו/או זיוון טובי-אלימי ו/או סימה סלע (פלקס)
מרחוב עמק רפאים 64, ירושלים 93142
טל' 02-5667711 פקס: 02-5667722

העותרות

- נ ג ד -

שר הביטחון

על ידי פרקליטות המדינה, מרחוב צלאח א-דין 29, י-ם
טל': 02-6466666; פקס': 02-6466655

המשיב

עתירה למתן צו על תנאי

מוגשת בזאת לכבוד בית המשפט העליון, בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, עתירה למתן צו על תנאי המורה למשיב לבוא וליתן טעם מדוע לא יורה בית המשפט הנכבד למשיב לאפשר לעותרת לבקר במתקן הכליאה "1391" (להלן: "מתקן הכליאה"), אשר מוגדר על ידי המשיב כמתקן כליאה "מסווג" ו/או "סודי", כאשר העותרת היא חברת כנסת ומשמשת כחברה פעילה בוועדת החוקה של הכנסת, וזכותה זו היא זכות הקנויה לה בחוק.

ואלה נימוקי העתירה:

א. הצגת הצדדים

1. העותרת מסי' 1 (להלן: "העותרת") הינה חברת כנסת ויו"ר סיעת מרצ, אשר משמשת בנוסף לתפקידיה השונים, גם כחברה בוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת. במסגרת תפקידיה כחברה בוועדה, פועלת העותרת להגן על זכויות היסוד של עצירים ואסירים וכן לשפר ולייעל את מתקני המעצר ומתקני הכליאה בהם הם מוחזקים.
 - כך ביקשה העותרת לאפשר לה לבקר במתקן הכליאה, אשר החל להתפרסם לאחרונה בכלי התקשורת השונים, כמתקן כליאה בו חיים האסירים בתנאים מחפירים וההתנהגות כלפיהם הינה התנהגות לא אנושית בעליל, והכל כפי שיפורט בהרחבה להלן.
 2. העותרת מסי' 2, הינה סיעה בכנסת ישראל, אשר חרתה על דגלה את ערכי השמירה על הדמוקרטיה; שלטון החוק; זכויות האדם והאזרח והליכי שלטון תקינים.
 3. המשיב, הינו שר הביטחון (להלן: "המשיב" או "שר הביטחון"), והוא המוסמך ליתן אישורי כניסה למתקני משרד הביטחון, בין היתר אף למתקנים המוגדרים כמתקנים מסווגים ו/או סודיים ו/או חסויים.
- המשיב סרב ליתן אישור לבקשתה של העותרת מהטעמים לפיהם מתקן הכליאה, הינו מתקן צבאי מסווג ומשום כך אין כניסה למתקנים חיצוניים.

ב. מבוא

4. העותרת רואה בשליחותה בכנסת, בראש ובראשונה, כמגן לזכויות אדם. מתוקף תפקידה כחברה בוועדה, נוכחת העותרת בדיונים רבים הנוגעים למצבם הפיזי והנפשי של עצירים ואסירים בטחונים המוחזקים בבתי מעצר ובמתקני כליאה שונים, כך מגיעה העותרת גם לבקר באותם בתי מעצר ומתקני כליאה. מעולם לא ארע שהעותרת ביקשה לבקר במתקן כליאה כלשהו ונתקלה בסירוב.

5. גם בקדנציה הקודמת של הכנסת, כאשר כיהנה העותרת כחברה בוועדה לחוץ וביטחון של הכנסת, ביקרה העותרת, באישור הגורמים המוסמכים, בכל מתקני החקירות והכליאה של שירות הביטחון הכללי.

6. העותרת סבורה כי אין זה מתקבל על הדעת שבמדינה מתוקנת יפעל מתקן כליאה סודי, וכי יש להביא לסגירתו של המתקן בדרך פעולתו כפי שנתבררה לעותרת עד כה.

7. לאחרונה, נסב בעיתון "הארץ" דיון עיתונאי ממושך ומורכב שהחל בתרושת שמועות ועדויות על מתקן הכליאה "1391", מתקן כליאה השייך לצה"ל ולא לשירות בתי הסוהר. שמועות החלו להיות מופצות על ידי קצינים שהשתייכו ליחידה הצבאית, אשר הייתה מופקדת על הבסיס בו היה ממוקם מתקן הכליאה. עדויות אלו, הכילו בתוכן פרטים קשים על תנאי מעצר ותנאי כליאה תת אנושיים, עינויים מצד החוקרים והליכי מעצר הנוגדים כל זכות וחוק במדינה דמוקרטית.

8. עוד טרם הפרסום החלה העותרת מטפלת בעניין. העותרת פנתה באופן מיידי למשיב על מנת שזה יאשר לה לבקר במתקן הכליאה ולעמוד על המתרחש שם.

פנייתה זו של העותרת נעשתה משום היותה חברת כנסת ומתוקף סעיף 9(א) לחוק חסינות חברי הכנסת, וזכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951 (להלן: "החוק").

9. המשיב השיב לפנייתה של העותרת, כי זו בלתי אפשרית מטעמי סודיות ועל כן אין לאפשר ביקור במתקן הכליאה למבקרים חיצוניים. זאת, ללא מתן פירוט סביר וענייני של נימוקיו לסירוב וההליך שהביא את המשיב להיענות בשלילה.

10. העותרת פנתה שוב למשיב, כדי שזה ינמק את סירובו לאפשר לה לבקר במתקן הכליאה, אחרת תפנה העותרת לקבל את סעדה מבית המשפט הנכבד, אולם, עד עצם כתיבת שורות אלו טרם התקבל כל נימוק ענייני לסירובו של המשיב. אם כי נמסר לעותרת כי העניין "נשקל מחדש".

יזכר, כי במשך כל זמן זה מנועה העותרת מלבקר במתקן הכליאה, אשר הסתרתו מעיני הציבור ובפרט מעיניהם של חברי כנסת, מהווה הפרה בוטה של עקרונותיו של המשטר הדמוקרטי, על אחת כמה וכמה כאשר נודע כי במתקן כליאה זה מצויים העצירים והאסירים בתנאים תת אנושיים ומבוצעות שם הפרות בוטות של זכויות אדם בסיסיות באמצעים שונים ומשונים.

מכאן העתירה.

ג. עובדות העתירה

11. ביום 6.7.03, בעת דיון בוועדת החוקה, חוק ומשפט (להלן: "ועדת חוקה") בנושא טרור וזכויות אדם, בהשתתפות הפרקליט הצבאי הראשי ועו"ד טליה ששון מפרקליטות המדינה, העלתה העותרת את הסוגיה של מתקן הכליאה, וביקשה לדעת האם הוא אכן קיים, היכן הוא ממוקם, מי עצור בו, האם הוחזקו בו עצורים פלסטיניים, מי מודיע למשפחות כי שוהים בו עצורים, האם ניתנה לעורכי דין אפשרות לבקר, מי מפקח על המתקן והאם לאור כל התשובות לשאלות האמורות לא מדובר בהפרה של החוק הבינלאומי והדין בישראל.

12. העותרת נענתה ע"י עו"ד טליה ששון כי היא ביקרה במתקן, במסגרת ביקורת שהיא מקיימת בהרבה מתקנים, והוסיפה כי היא מאשרת את קיומו של המתקן כפי שנמסר לבית המשפט הגבוה לצדק ביוני שנה זו בתשובה לעתירת המוקד להגנת הפרט. כמו כן אמרה עו"ד ששון כי אין כיום עצורים של השב"כ במתקן.

13. ביום 22.8.03 פורסמה כתבה בעיתון "הארץ" (להלן: "העיתון") הנושאת את הכותרת "הפינה האפלה ביותר בישראל" (להלן: "הכתבה"). הכתבה עסקה בפירוט נרחב אודות מתקן הכליאה, יחד עם עדויות של קצינים, עובדים ואסירים שהיו במתקן הכליאה.

14. העתק הכתבה מצורף ומסומן באות א', ומהווה חלק בלתי נפרד מעתירה זו.

15. מהכתבה עולה, כי מתקן הכליאה הממוקם במרכז הארץ, והשייך לצה"ל ולא לשב"ס, הינו מתקן כליאה אשר מסווג על ידי משרד הביטחון כמתקן כליאה "סודי". במשך הזמן, עם הצטרפותו יחד של ידיעות בדבר עצירים אשר לא נודע מקום כליאתם ואסירים אשר "נשכחו" בבית הכלא ללא משפט, החלה להצטייר תמונה על מהותו של מתקן הכליאה.

16. עוד עולה, כי קיומו של מתקן כליאה זה כלל לא היה ידוע, אף לגורמים הצריכים לדעת על קיומו. מיקומו לא היה ידוע, כך שהעצירים והאסירים לא ידעו כלל היכן הם מוחזקים, וגם מי שיכול היה להיות להם לעזר לא ידע וגם לא יכול היה לדעת, ולפיכך לא יכול היה להיפגש עם העציר/האסיר. כניסת עורכי דין, אנשי הצלב האדום, משפחה וכיו"ב הינה אסורה בהחלט. וכך נאמר בכתבה:

"מתקן 1391 הוא, ככל הידוע, היחיד שהכלואים בו אינם היכן הם נמצאים. כשכמה מהם ניסו לברר, השיבו להם הסוהרים שהם "על הירח", או "בחלל החיצון", או "מחוץ לגבולות ישראל". זהו גם מתקן הכליאה היחיד שהמדינה סירבה לאפשר לאנשי הצלב האדום לבקר בו; גם חברי כנסת, ככל הידוע, לא ביקרו בו מעולם, ורבים מהפוליטיקאים שנשאלו עליו בשבועות האחרונים לא ידעו כלל על קיומו, בהם כאלה שמילאו תפקידים בכירים בממשלה..."

17. מהעדויות אשר הובאו בכתבה, עלה כי במתקן הכליאה שוררים תנאים תת אנושיים להחזקת בני אדם. תאי הכליאה קטנים, רובם ללא מים זורמים וללא אוויר. ואם בכל האמור לא די, אלא שהעצירים והאסירים נחקרים תחת עינויים קשים עד מאוד. וזו לשון הכתבה:

"דלתות התאים עשויות פלדה כבדה, כשדרך קטן, שניתן לפתיחה רק מבחוץ, הוא הצוהר היחיד אל העולם שבחוץ. גודלם של התאים כשני מטר על שני מטר, ובתוכם הכל עשוי בטון. אין חלונות או מקור אור חיצוני. בצמד לאחד הקירות דרגש מבטון שמשמש מיטה, ועליו מזרון ושמיכה. בקיר שממול לדרגש יש נקב, מעין צינור שדרכו זורמים מים, אבל הברז נמצא בשליטת החיילים שנמצאים מחוץ לתא. מתחת למקור המים יש חוד ברצפה המשמש לעשיית צרכים. זה, מתברר, צ'ופר: בכמה מהתאים, כנראה אלה המיועדים לנחקרים, אין כלל שירותים, והעצירים נדרשים לעשות את צרכיהם בתוך דלי פלסטיק גדול, שתוכנו מרוקן רק אחת לכמה ימים..."

לגבי העינויים:

"... עדותו של אחמד עלי בנג'ק, אזרח לבנוני שהובא לישראל ונחקר במתקן לאחר שנחשד בהברחת טיל נגד מסוקים לתוך רצועת הביטחון בדרום לבנון. בנג'ק הורשע לפי הודאתו, אבל אחר כך הגיש תצהיר לבית המשפט הצבאי בלוד שבו טען שההודאה חולצה ממנו בעינויים: מכות במקל עץ בין הרגליים, הושבתו על אלה מעץ עד שחדרה לגופו, שתייה של קפה מהול באפר סיגריות והאכלתו בכפייה בכמויות של בצל ומים..."

ראוי יהיה להדגיש, כי המצוטט לעיל הינו רק מקצת מתיאורי הזוועה המובאים בכתבה, אולם די באמור לעיל כדי להבין מדוע נודעו רבים ככולם מקוראי הכתבה, אזרחים מהשורה, גורמי ביטחון, אנשי משפט בכירים, פוליטיקאים וביניהם העותרת. כך לדוגמה הגיב כבוד השופט (בדימוס) בנימין כהן מי שהיה נשיאו של בית המשפט המחוזי בתל אביב:

"... אלא שהנה, גם כשגילי למעלה מ-90 שנה, ממש נדהמת כאשר נפלו עיני על הכתבה "הפינה האפילה ביותר במדינת ישראל"...: מה קורה בין כותלי מתקן מתקן הכליאה הסודי 1391. הכתבה מייחסת למדינת קיום בית כליאה סודי, אשר מחוצה לו אין ידע על קיומו; או על העצורים בו ועל סמך מה נעצרו. כתבה הטוענת ליחס תת אנושי כלפי העצורים.

וגולת הכותרת בכתבה: "מלשכת ראש הממשלה נמסר שאת השאלות יש להפנות לדובר צה"ל". ואילו דובר צה"ל מצוטט כעונה כי "המיתקן הינו מיתקן סודי ולכן לא ניתן להעביר לתקשורת מידע אודותיו".

אני ממש מתבייש. כל אזרח צריך להתבייש ולדרוש במפגיע דין וחשבון. ואם הטענות נכונות, יש לשנות מיד את הכל מן היסוד; ואת כל הנוגעים בדבר לפטר! כן, עד כדי כך."

[ב'] העתק תגובתו של כבי' השופט (בדימוס) בנימין כהן מצורף ומסומן באות ב', ומהווה חלק בלתי נפרד מעתירה זו.

17. ביום 4.8.03 פנתה העותרת אל המשיב, בבקשה שיתיר לה לבקר במתקן הכליאה, תוך ציון העובדה כי העותרת ביקרה במתקני כליאה רבים ומעולם לא נתקלה בסירוב או בדחיית בקשתה לבקר במתקן כליאה כלשהו.

[ג'] העתק פנייתה הראשונה של העותרת מיום 4.8.03 מצורף ומסומן באות ב', ומהווה חלק בלתי נפרד מעתירה זו.

18. העותרת נענתה ביום 20.8.03 על ידי המשיב. תשובה זו אשר אורכה לא עלה על שורה ומילה:

"אבקש לעדכןך כי מדובר במתקן צבאי מסווג, דבר שאינו מאפשר ביקורים חיצוניים."

[ד'] העתק תגובת המשיב מיום 20.8.03 מצורף ומסומן באות ג', ומהווה חלק בלתי נפרד מעתירה זו.

19. ביום 21.8.03 פנתה העותרת שוב, והפעם בבקשה ארוכה, מפורטת ומנומקת, למתן פירוט לנימוק אותו קיבלה לפנייתה הראשונה וכן בבקשה בה יצביע המשיב על הדרך בה בחר לשלול מהעותרת, כחברת כנסת, את זכותה לבקר במתקן הכליאה.

באותה הזדמנות ציינה העותרת, כי במידה ולא תענה במהרה, לא תהא בידה ברירה, אלא לבקש את סעדה מבית משפט נכבד זה.

[ה'] העתק פנייתה השנייה של העותרת מיום 21.8.03 מצורף ומסומן באות ד', ומהווה חלק בלתי נפרד מעתירה זו.

20. פנייתה השנייה של העותרת נענתה ביום 26.8.03, כאשר תשובת המשיב הייתה כך:

"... פנייתך החוזרת לשר הביטחון מיום 21.8.03 בבקשה כי יאפשר לך לבקר במיתקן 1391 נמצאת בבדיקת הגורמים המשפטיים במערכת הביטחון."

דא עקא, שעד לעצם כתיבת שורות אלו, דהיינו 13 יום אחרי קבלת תגובת המשיב ו-18 יום מיום שליחת הבקשה למשיב (שנשלחה באמצעות הפקס!), טרם נענתה העותרת והתארכות הטיפול הינה יתר על המידה, ללא כל סיבה המצדיקה זאת.

[ו'] העתק התגובה השנייה מצורף ומסומן באות ו', ומהווה חלק בלתי נפרד מעתירה זו.

21. למיטב ידיעת העותרת, בדיון שהתקיים בפני בית משפט נכבד זה ביום 7.9.03, טען ב"כ המדינה בעניין מיתקן הכליאה כי במקום מתקיימים ביקורים של שרים בממשלת ישראל, כולל שרי משפטים, וכן של נציגי הצלב האדום. כיצד ניתן לזמן ביקור הצלב האדום ולמנוע ביקור חבר כנסת ישראלי? נתמהה!

ד. הטיעונים המשפטיים

22. העותרת טוען, כי מטרת ביקורה המבוקש במתקן היא לבדוק אם אכן מופרות בו זכויות אדם בסיסיות, הכרוכות בכליאה במקום.

יודגש, תפקידה של העותרת כחברת כנסת, ועל אחת כמה וכמה כאשר העותרת הינה חברה בוועדת החוקה של הכנסת, יתייחר באם לא תוכל לקיים את חובתה הציבורית למלא את תפקידה לשמו נבחרה.

לעניין זה ר' בספרו של ד"ר זאב סגל, דמוקרטיה ישראלית - עיקרים חוקתיים במשטר מדינת ישראל, תשמ"ח-1988, בעמ' 108-109:

"לחברי הכנסת שמורות, כמובן מאליו, הזכויות שהן הכרחיות לביצוע תפקידם כנבחרי העם.

...

מבין הזכויות ראוייה לעיון מיוחד הזכות לחופש התנועה ברחבי המדינה. סעיף 9 (א) לחוק קובע:

"שום הוראה האוסרת או המגבילה את הגישה לכל מקום במדינה שאינו רשות היחיד, לא תחול על חבר הכנסת אלא אם היו האיסור או ההגבלה מטעמים של ביטחון המדינה או של סוד צבאי."
[נוסח הסעיף לא השתנה עד היום - א.ק.]

כך יהיה ניתן, לפי פירוש זה, למנוע את כניסתם של חברי כנסת למחנות צבא, למתקנים ביטחוניים ולשטחים שנסגרו, בתוקף צו מטעמי ביטחון. אך לא ניתן יהיה, לפי זאת, למנוע את חבר הכנסת מלהיכנס לביקור בבית סוהר כשהוא חפץ בכך.

ב-1973 פרסם היועץ המשפטי לממשלה דאז, מאיר שמגר, הנחיה באשר לפרשנות של סעיף 9 (א), ובה צידד היועץ המשפטי בגישה אחת. לפי ההנחיה יפורש חופש התנועה של חבר הכנסת כך שתהא בידו זכות גישה למקום ציבורי, שאפילו רק חלק מן הציבור מורשה לגשת אליו. כך, למשל, אם מוגבלת תנועת הקהל במקום מסוים בשל אירוע, לא תחול ההגבלה על חבר הכנסת. אך מקום שזכות כל הציבור מוגבלת בגישה אליו, תהא מוגבלת זכות הגישה גם של חברי הכנסת. כך אין, לדעת היועץ המשפטי, בידי חבר הכנסת זכות להיכנס לביקור בבית סוהר, ואין לו זכות כניסה למתקן משטרתי.

נראה שפרשנות זו היא צרה מדי ויש בה כדי למנוע את חבר הכנסת מלמלא את תפקידי הפיקוח המוטלים עליו באשר לרשות המבצעת. פרשנות מילולית של הסעיף מתיישבת יותר עם תפקידיו של ח"כ."

23. כידוע, העקרון הקבוע בס' 9(א) לעיל, כמוהו כיתר החסינויות שהוענקו לחברי הכנסת, שואב את כוחו מחוק יסוד: הכנסת, ובמפורש מכח סעיף 17 לחוק היסוד:

"לחברי הכנסת תהיה חסינות; פרטים יקבעו בחוק"

מעמדו של חופש התנועה של חבר כנסת הוא, אם כן, זכות יסוד חוקתית.

24. מכל האמור לעיל, עולה הצורך בקביעת מבחן כפול ללגיטימיות הסירוב של המשיב: השלב הראשון הוא האם ניתן למנוע מכלל חברי הכנסת לבקר במקום; השלב השני הוא האם ניתן למנוע מחבר כנסת מסוים, ובענייננו העותרת, מלבקר במקום.

25. לצורך קבלת החלטה זו יש לערוך, בין היתר, מידרג מקביל של סיווגו הבטחוני של המקום לעומת סיווגו הבטחוני של חבר כנסת בכלל ושל חבר הכנסת המסוים בפרט.

26. לאחר עריכת המידרג האמור, עדיין יש לבחון את מידת הנזק לבטחון המדינה שייגרם כתוצאה מאי הפגיעה בחופש התנועה של חבר הכנסת.

העותרת תטען, כי מבחן הביקורת השיפוטית הראוי הוא מבחן של **זדאות קרובה לפגיעה ממשית** בבטחון המדינה. זאת, לאור חיוניותו של חופש התנועה כאמצעי בלעדיו אין לקיומה של ביקורת פרלמנטרית על הרשות המבצעת, ומרכזיותה של הביקורת האמורה במרקם הדמוקרטיה הישראלית.

27. אכן, כפי שנאמר בספרו של ד"ר מנחם הופנונג, **ישראל - בטחון המדינה מול שלטון החוק**, תשנ"א-1991, בעמ' 263:

"האמצעים העומדים לרשות הכנסת אינם מספיקים לפיקוח פרלמנטרי נאות: אין לכנסת מנגנון ייעוץ ומקורות מידע משל עצמה, והיא תלויה במידע הניתן לה על ידי מערכת הביטחון."

בנסיבות אלו, גוברת חשיבותה של הביקורת הפרלמנטרית שלא דרך תיווכן של זרועות הביטחון.

28. כך, מן הכלל אל הפרט, ועל אף שהחוק מגביל את חופש התנועה במקום אשר מטעמים של ביטחון המדינה או סוד צבאי הכניסה אליו אסורה, תטען העותרת, כי:

א. אם היה בידיעות בדבר מתקן הכליאה כדי לסכן את בטחון המדינה, מדוע אושרה הכתבה לפרסום על ידי הצנזורה? ומאחר והכתבה אושרה לפרסום ודיעות בדבר מתקן הכליאה פורסמו בריש גלי, והתנאים הקשים בו, שמותייחסו של עצירים ואסירים פורסמו אף הם, מתייחד ממילא הטיעון, לפיו מתקן הכליאה הינו "מסווג", ולכל הפחות מסווג ברמה כזו עד שהעותרת, שהייתה כידוע חברה בוועדת החוץ והביטחון(!) מנועה מלבקר במקום.

ב. ישנו חשש כבד, כי זכויותיהם הבסיסיות של העצירים והאסירים המופרות ללא כל שיקול דעת במיתקן, החל מזכות החירות הנשללת בעצם הכנסתם למעצר, עובר בזכויות האדם המופרות במתקן הכליאה וכלה בפגיעה קשה באשיות המשטר הדמוקרטי במדינת ישראל ועקרונותיו. פגיעות אלו, מחייבות מבחן נוקשה במיוחד של ביקורת שיפוטית על שיקול דעתו של המשיב.

ג. יוזכר, כי גם האסירים "מבקרים" במקום, ולא נשמעה טענה כאילו הם אוחזים בסיווג מתאים...

ד. בנוסף, למיטב ידיעת העותרת, טען נציג המשיב בדיון שהתקיים בבית משפט נכבד זה ביום 7.9.03, כי נציגי הצלב האדום מבקרים במקום.

קשה לראות כיצד ניתן להצדיק פתיחת המיתקן לאנשי הצלב האדום תוך סגירתו לתברת כנסת ישראלית מטעמי סיווג בטחוני.

29. למען הסר ספק, פסקי הדין של בית משפט נכבד זה, אשר עסקו בפרשנות ויישום סעיף 9(א) לחוק החסינות, עוסקים בהיבט אחר שלו, והוא הצורך באבטחת חברי הכנסת בהיבט של בטחונם האישי, ובהיבט של שלום הציבור.

כך היה בעניין עתירתו של חה"כ מיכאל קליינר לעלות להר הבית (בג"צ 7560/02, חה"כ מיכאל קליינר נ' ראש הממשלה, דינים עליון, כרך סב, 562) ובעניין עתירתם של חה"כ מוחמד ברכה ואח' בעניין כניסתם לרצועת עזה במהלך האינתיפאדה (בג"צ 9293/01 חה"כ מוחמד ברכה ואח' נ' שר הביטחון ואח', דינים עליון, כרך סב, 145). אגב, בעניין חה"כ ברכה דובר גם בחופש התנועה מחוץ לגבולות המדינה, על כל המשתמע מכך.

30. ויודגש, שתי הפרשות שנידונו לעיל מהוות דוגמה לפעילות מדינית-פוליטית שביקשו חברי הכנסת לבצע, חשובה ככל שתהא, בעוד שבענייננו מדובר בביקורת פרלמנטרית לשמה שמבקשת העותרת לבצע בתוקף תפקידה כחברה בוועדת החוקה של הכנסת.

31. אשר על כן, ברי כי אין מקום לסירובו של המשיב לאפשר לעותרת לבקר במתקן הכליאה.

32. בנסיבות האמורות אין גם מקום לדרוש מן העותרת כי תמתין עד לסיום "השקלא וטריא" המתרחשת, כך נטען במכתבו הלקוני של המשיב, בעניין זה.

עם כל הכבוד, סירובו התמוה של המשיב לא היה יכול לעמוד מלכתחילה, ואך מפאת כבודו פנתה העותרת שוב ונימקה בהרחבה את עמדתה. אכן, אין זה מתקבל על הדעת, כי במצב בו אין מקום להגבלת חופש התנועה של חברת הכנסת מטעמים שבביטחון המדינה (המוכחשים מכל וכל בהקשר הביקור המבוקש) ניתן יהיה למנוע את הביקור מטעמים של "שקילת העניין".

אין טעם בביקורת הפרלמנטרית אם לא ניתן לבצעה בזמן אמיתי.

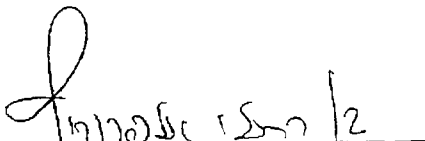
33. העותרת מחזיקה בדעה לפיה אין זה ראוי למדינה דמוקרטית להחזיק מתקן כליאה עלום ובו אסירים ועצירים עלומים, שמתקיימים בו לכאורה עינויים קשים ותנאי הכליאה בו אינם אנושיים בעליל. מתקן כליאה כזה דינו להיסגר ולאחר.

34. אכן, העותרת אינה מסתפקת בביקורה במקום, אך רואה בביקור כזה צעד חיוני בדרך לקיום ביקורת פרלמנטרית מקיפה ויסודית. על מה שנתנס בעינייה כמחדל חוקי כבד וכשל מוסרי בלתי נסבל של הרשות המבצעת.

ה. סוף דבר

לאור כל האמור בכתב עתירה זה לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן צו על תנאי כמבוקש בכותרת לעתירה זו ולעשותו מוחלט.

ירושלים, היום, 8 לחודש ספטמבר, 2003.

עמרי כבירי, עו"ד

אורי קיזר, עו"ד

כבירי-נבו-קיזר, עורכי דין
ב"כ העותרות